

انجمن ایرانی مطالعات زنان

معاونت امور زنان و خانواده
ریاست جمهوری

تارنمای انجمن ایرانی مطالعات زنان

پایگاه اطلاع رسانی مجله فصلنامه

مجله فصلنامه مطالعات زنان

مجله فصلنامه مطالعات زنان

مجله فصلنامه مطالعات زنان

مجله فصلنامه مطالعات زنان

کد مقاله: ۹۶۹

همایش ملی
زنان، خانواده و شبکه های اجتماعی مجازی

تعامل در فضای سایبری و تأثیر آن بر هویت زنان ایرانی

رضوان مشاهری فرد^۱

چکیده:

مباحث مربوط به زنان، هویت جنسیتی، شکل گیری و تغییرات آن از جمله حوزه هایی است که در سال های اخیر در محافل دانشگاهی، اجتماعی و حتی سیاسی گسترش بسیاری یافته است. این امر تا حدود بسیاری بازتاب های گوناگونی در زندگی زنان امروزی داشته است. تحولاتی که در قرن اخیر در زمینه ارتباطات، فضای مجازی و شبکه های اجتماعی رخ داده، سبب دگرگونی نقش های اجتماعی و آگاهی زنان شده است. افزایش تحصیلات زنان و مشارکت آنها در کارها و مشاغل درآمدزا از سویی سبب کاهش مطلوبیت الگوی زن سنتی می شود و از سوی دیگر سبب دشواری در هماهنگ کردن نقش های سنتی و قدیمی با نقش های جدید و مدرن شده و در نهایت می تواند به تعارض هویت زنان منتهی شود. در این مقاله سعی میکنیم که تأثیرات فضای مجازی و شبکه های اجتماعی بر هویت زنان از چهار بعد جنیستی، ملی، جهانی، دینی و خانوادگی در ایران را مورد مطالعه قرار دهیم. از این رو به دنبال پاسخگویی به این سوال هستیم که تعامل در فضای مجازی و شبکه های اجتماعی تا چه حد بر هویت زنان ایرانی تأثیرگذار بوده است؟ در این راستا برای اجرای این پژوهش از روش پیمایش استفاده شده و ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه بوده است که به صورت نمونه گیری خوشه ای در میان ۵۰۰ نفر از زنان شهر تهران توزیع شد. داده های به دست آمده فرضیه های مطرح شده را تأیید می کند. به سخن دیگر داده ها نشان می دهند که تفاوت میانگین معناداری در هویت اجتماعی بین کسانی که از شبکه های اجتماعی استفاده می کنند و کسانی که استفاده نمی کنند، وجود دارد. این تفاوت همچنین در چهار بعد هویت جنسیتی، هویت ملی، هویت جهانی و هویت دینی نیز مشاهده شد و تنها در هویت خانوادگی تفاوت معناداری وجود نداشت.

واژگان کلیدی: هویت زنان، جهانی شدن، فضای سایبری، شبکه های اجتماعی، اینترنت.

^۱ دانشجوی دکترای رسانه؛ کارشناس ارشد نشر الکترونیک مرکز آمار ایران - rezvan271355@gmail.com

۲۶ و ۲۷ بهمن ماه ۹۵